

Nr 300.

Av herr **Lundgren** och **Velander**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lantmäteristyrelsen och lantmäterikontoren i länen för budgetåret 1948/49.

I proposition nr 172 angående anslag till lantmäteristyrelsen och lantmäterikontoren i länen för budgetåret 1948/1949 har Kungl. Maj:t i fråga om överlantmätarnas löneplacering föreslagit, att de 15 överlantmätartjänster, som nu äro placerade i lönegrad Ca 32, uppflyttas i lönegrad Ca 33, varjämte en särskild avlöningsförstärkning av 1 008 kr. skall utgå till överlantmätarna i Kopparbergs och Västernorrlands län.

I propositionen (s. 28) har departementschefen förklarat, att överlantmätarnas nuvarande lönegradsplacering är »låg redan med hänsyn till de tjänsteåligganden som f. n. särskilt efter omorganisationen av lantmäteridistriktet åvila dessa befattningshavare såsom lantmäteriväsendets främsta företrädare i länen» samt att densamma måste anses ännu mindre tillfredsställande i betraktande av de arbetsuppgifter och det ansvar som överlantmätarna framdeles komma att ställas inför i samband med planläggningen av rationaliseringsverksamheten i jordbruket och till följd av beslutade ändringar i jorddelnings- och byggnadslagstiftningen. Departementschefen har emellertid icke ansett sig nu böra föreslå den eljest motiverade löne-regleringen utan har — i avbidan på en allmän översyn av löneställningen för byråchefs- och rådstjänster och med dem jämförliga befattningshavare inom statsförvaltningen — i huvudsak nöjt sig med att såsom särskild ersättning för överlantmätarnas medverkan i lantbruksnämnderna föreslå ett årsarvode av 1 200 kronor (se prop. nr 149, s. 93).

1947 års lantmäterikommitte, som utrett frågan om organisation och löneförhållanden vid lantmäteristyrelsen och lantmäterikontoren (SOU 1948: 1), har föreslagit en inplacering av överlantmätarna i lönegrad Ca 37. Då lönen enligt departementschefens förslag med det avsedda tillägget för biträde i lantbruksnämnderna motsvarar en löneställning mellan Ca 35 och Ca 36, torde detta förslag i betraktande av vad departementschefen enligt ovan i övrigt anfört rörande skäligheten av överlantmätarnas nuvarande löneförmåner icke kunna anses omotiverat högt. Denna uppfattning synes även delas av de remissmyndigheter, vilka ansett sig kunna förorda en definitiv löne-reglering för överlantmätarna.

Departementschefens förslag torde ur principiella synpunkter få anses otillfredsställande även såsom ett provisorium. Det kan nämligen ur stats-

verkets synpunkt icke vara lämpligt eller riktigt att låta särskilt arvode utgå för ett till en reglerad statstjänst hörande åliggande. I och med att arbetsuppgiften tillägges tjänsten, synes ersättningen för arbetet böra ingå i den med *tjänsten* förenade lönen. Avsteg från denna princip torde strida mot det statliga lönesystemet och icke lämpligen böra medgivas med mindre ett sådant avsteg är ofrånkomligt på grund av att en reglering av löneförhållandena inom ramen av nämnda system ej är möjlig.

Såsom skäl för att en definitiv löne reglering icke ansetts möjlig har departementschefen åberopat i huvudsak vad reservanten inom 1947 års lantmäterikommitté anfört. Denne har visserligen ansett, att den viktiga uppgift, som överlantmätarna fylla och framdeles ha att fylla inom statsförvaltningen, kräver en snar och genomgående löneförbättring, men har uttalat den meningen, att överlantmätarnas lönefråga icke bör ses som ett isolerat lönespörsmål utan behandlas och prövas i sitt allmänna sammanhang med andra i lönehänseende jämförbara befattningshavares, såsom byråchefer, innehavare av rådstjänster, länsarkitekter, förste provinsialläkare m. fl. Departementschefen har särskilt framhållit sambandet med byråchefs- och rådstjänster.

Ett samband av den art, att löne reglering icke skäligen kan medgivas annat än i ett större sammanhang, torde förutsätta, att de avsedda tjänsterna ha likartade eller jämförbara arbetsuppgifter och samma grad av självständighet etc. Detta torde icke kunna sägas vara förhållandet beträffande å ena sidan överlantmätartjänster och å andra sidan råds- och byråchefstjänster. Från de sistnämnda skilja sig överlantmätartjänsterna främst däri att de, såsom lantmäteristyrelsen i sitt yttrande framhållit, kunna betraktas såsom *chefstjänster* inom sin gren av länsförvaltningen. Medan byråchef och råd i frågor av större vikt i regel ha ställning av föredragande, har överlantmätaren att självständigt pröva och avgöra ärenden ofta av stor räckvidd både för det allmänna och för enskilda personer och företag.

Med hänsyn till de stora befogenheter som tillagts överlantmätarna — efter senaste ändring av jorddelningslagen tillkommer det överlantmätare att vara talesman för det allmänna i så måtto att han tillerkänts rätt att överklaga såväl ägodelningsrätts som länsstyrelses beslut om fastställelse av jorddelningsförrättning liksom beslut, varigenom tillstånd till jorddelningsförrättning meddelats efter underställning — och till den utomordentligt viktiga verksamhet som överlantmätaren har såsom chef för lantmäteriväsendet och främste företrädare för fastighetsbildningen inom länet, måste det vara ett läns- och lansbygdsintresse av verklig vikt att överlantmätaren erhåller sådan tjänste- och löneställning att envar överlantmätarbefattning kan besättas med den för tjänsten mest kompetente och lämplige personen. Naturligt är att även byråchef därvid kan komma i fråga.

För rekryteringen av byråchefs befattningarna i lantmäteristyrelsen — en fråga som berörts av reservanten i kommittén — förefinnes stor möjlighet

till urval bland byrådirektörer, distriktslantmätare och biträdande överlantmätare.

Om en jämförelse med annan tjänst skall sökas, torde med hänsyn till de krav arbetsuppgifterna ställa på överlantmätarna och det med tjänsten förenade ansvaret avdelningscheferna vid länsstyrelserna stå närmast. En sådan jämförelse torde, såsom lantmäterikommittén — vars ordförande är landshövding — funnit, böra leda till att överlantmätarna i lönehänseende jämföras med dessa. Då landskamrer och landssekreterare — oberoende av frågan om allmän översyn av löneställningen för råds- och byråchefstjänster — inplacerats i lönegraden Ca 37, böra även överlantmätartjänsterna nu definitivt kunna inordnas i samma lönegrad.

Under hänvisning till det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i enlighet med lantmäterikommitténs förslag överlantmätartjänsterna placeras i lönegrad Ca 37 och att i propositionen begärda anslag i motsvarande grad höjes.

Stockholm den 1 april 1948.

P. G. Lundgren.

Gustaf Velande.
